

Semestrul 2 - EXERCITIUL 4 (Facultatea de Urbanism și Peisagistică)

Structură / spațiu (plan liber sau plan structură)

ATELIER - LOCUINȚĂ DE ARTIST

Tema exercițiului 4 constituie extensia pe verticală a principiului *planului liber* sau *structură*, tratat în dezvoltarea sa orizontală în exercițiul anterior. Dezvoltarea pe verticală introduce o dimensiune nouă, legată de multiplicarea pluridimensională a spațiilor și a axelor vizuale, constituind un *traseu spațial* sau ceea ce Le Corbusier denumea "*promenade architecturale*".

1. Obiective

- 1.1 Înțelegerea planului liber sau structura și a relației între structura constructivă și forma spațială; relații pe verticală, direcții vizuale diagonale, parcurs spațial;
- 1.2 Înțelegerea spațiului locuinței ca funcțiune (filtru / distribuție / concentrare), utilizare (spații servite / spații de serviciu), zonificare (zi / noapte); elemente dimensionale;
- 1.3 Definiție spațială (limite tari / slabe, transparența reală / virtuală); calități spațiale (închis / deschis, lumina / umbră); forma arhitecturală (geometrie, materialitate).

2. Program

Pe un teren plat de formă dreptunghiulară, cu dimensiunile de 15,00 x 25,00m, amplasat cu latura scurtă spre stradă, se cere realizarea unui imobil incluzând atelierul și locuința unui artist plastic. Terenul, situat într-o zonă verde, fără construcții în vecinătate, poate fi delimitat total sau parțial cu un zid de incintă sau poate fi lăsat fără împrejmuire. Indiferent de situație, limitele terenului trebuie respectate și luate în considerare ca parte a proiectului.

Elementul ordonator al planului îl constituie o grilă structurală de 10,80 x 10,80m, compusă din 27 de pătrate de 3,60 x 3,60m interax. *Grila structurală este elementul dominant, exprimarea ei formală și spațială fiind criteriul determinant al concepției arhitecturale.*

Structura portantă verticală este din beton armat, realizată din stâlpi cu secțiunea pătrată (0,30 x 0,30m), amplasați la intersecția axelor.

Structura portantă orizontală este din beton armat, realizată din grinzi cu secțiunea pătrată (0,30 x 0,30m), amplasate în lungul axelor și planșee din beton armat aparent, cu grosimea totală (beton + pardoseala) de 0,30m, egală cu înălțimea grinzilor. Grosimea totală a acoperișului (dala, izolații, atic) nu este fixă, variind în funcție de intențiile fiecărui proiect.

Închiderile exterioare se vor realiza prin pereți (neporanți) și suprafețe vitrate. Pereții de închidere exterioară vor avea grosimea de 0,30m, iar cei pentru compartimentări interioare 0,15m. Pereții vor fi amplasați numai pe direcțiile celor două axe perpendiculare ale grilei, în lungul sau paralel cu acestea, în interiorul sau în exteriorul perimetrului de 10,80 x 10,80m, fără a-l depăși însă cu mai mult de 1,50m.

În situații justificate de soluția arhitecturală, liber sau structura, elemente ale structurii - stâlpi sau grinzi - pot fi înglobate în pereții exteriori sau interiori; de asemenea, ele pot lipsi, dar numai dacă sunt situate în interior, cum este cazul spațiilor pe mai mult de un nivel necesare scării sau unor funcțiuni majore. În ambele situații, prezența grilei ca element ordonator nu trebuie afectată.

Atelierul - locuință va avea trei nivele - parter și două etaje. În mod obligatoriu vor exista spații pe mai mult de un nivel, altele decât cele necesare scării. Cota pardoselii interioare a parterului este la 0,30m față de nivelul exterior al terenului. Înălțimea interioară liberă va fi de minimum 3,30m, anumite spații dezvoltându-se, în mod obligatoriu, pe cel puțin 2 nivele. Închiderea de la partea superioară este orizontală, continuă sau decalată pe înălțime; în acest ultim caz, decalarea diferitelor zone trebuie corelată geometric și structural cu grila de 3,60 x 3,60m.

Spațiile necesare sunt următoarele:

- 1) un spațiu de acces și distribuție;
- 2) un spațiu major, destinat lucrului;
- 3) un spațiu destinat primirii de oaspeți, discuțiilor etc;
- 4) un spațiu destinat servirii mesei, cu o mică bucătărie;
- 5) spații de expunere, diseminate în spațiile enunțate la pct. 2,3 și 4;
- 6) un spațiu destinat odihnei, cu pat dublu și depozitare haine;
- 7) un grup sanitar (WC, lavoar și duș) amplasat pentru a putea fi utilizat atât din zona de lucru și primire, cât și din cea de odihnă; (în funcție de soluție, se acceptă și utilizarea unui al doilea grup sanitar sau a unei băi);
- 8) spații de legătură între interior și exterior - terase acoperite/descoperite.

Spațiile interioare enunțate la pct. 1-7 vor însuma cca. 200mp și vor fi amplasate/asociate liber, ținând seama de prezența grilei, de raporturile lor reciproce și de logica funcțională. Ca principiu general accentul va fi pus pe continuitatea spațiului și pe relațiile vizuale între diferitele nivele.

3. Conținutul exercițiului

3.1 Planșe desenate:

- plan parter (incluzând tot terenul, cu amenajările exterioare) și planurile etajului I, respectiv II - scara 1:50 (planurile vor fi mobilate, nu cotate);
- 4 elevatii - scara 1:50;
- 2 secțiuni - scara 1:50.

Gruparea pieselor pe fiecare planșă și implicit numărul planșelor sunt la libera alegere. Planșele vor fi redactate în tuș și în alte tehnici, color, pe hartie alba, format 50X70cm. Nu sunt admise colaje; desenele sau imaginile făcute pe calculator sunt admise doar ca piese suplimentare, în afara celor obligatorii.

3.2 Macheta

Macheta este o piesă principală - atât ca instrument de studiu, cât și de reprezentare finală. Ea va include tot terenul și amenajările exterioare și va fi realizată la scara 1:50.

Macheta nu este imitație a realului, o reprezentare naturalistă a obiectului. Nu sunt admise materiale care imită sau fac trimitere directă la culori/texturi naturale: mochetă, fototapet, piatră etc. Macheta va fi realizată în maximum 2 din materialele următoare: lemn, carton, ipsos. Dacă se recurge la un singur material, este permisă utilizarea a două culori din materialul respectiv. Suplimentar, pentru suprafețele vitrate se va folosi plexiglas transparent.

4. Criterii de evaluare

- respectarea grilei structurale și a principiului planului liber sau structura ales, dezvoltat vertical;
- logica soluției funcționale;
- calitatea compoziției spațiale, coerența expresiei arhitecturale;
- corectitudinea și calitatea reprezentării grafice și a machetei.

5. Desfășurarea exercițiului

Joi 29 aprilie 2010 - prezentarea temei

Joi 10 iunie 2010 - predarea lucrărilor

Bibliografie

- CURTIS W.J.R. – *“Le Corbusier. Ideas and Forms”*, Phaidon Press Ltd, London, 1986, capitolele 6 – Houses, Studios and Villas și 8 – Villa Savoye.
- FRAMPTON K. – *“Le Corbusier”*, Hazan, Paris, 1997, capitolul 5 – Une maison, un palais.
- ROWE C. – *“Transparency: Literal and Phenomenal”* in *“The Mathematics of the ideal Villa and Other Essays”*, MIT Press, Cambridge Mass., 1982.